

Torsdagen den 22 Maj. Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

§ 1.

Föredrogs och bifölls Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 15, angående beräkningen af Tull-, Post-, Stämpelpappers-, Bränvinsbrännings- och Hvitbetssockertillverkningsmedlen.

§ 2.

Föredrogs och lades till handlingarne Banko-Utskottets memorial N:o 16, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande 6:te punkten i Banko-Utskottets betänkande N:o 15.

§ 3.

Efter dernäst skedd föredragning af Banko-Utskottets memorial N:o 17, angående instruktioner för nästkommande Riksdags Banko-Utskott, blef detta memorial af Kammaren bifallet.

§ 4.

Ordet lemnades till

Herr Sjöberg, som yttrade: Jag anser mig böra anmäla, att jag till följd af sjukdom varit urståndsatt att bevista Kammarens sammanträden under de trenne sednaste dagarne, nemligen Måndagen, Tisdagen och Onsdagen i denna vecka.

§ 5.

Föredrogs Herr Åstrands i gårdagens sammanträde bordlagda förslag om väljande af Suppleanter för de Deputerade, som blifvit utsedde att till Deras Majestäter Konungen och Drottningen frambära svenska Riksdagens underdåniga lyckönskan vid Deras Majestäters kröning i Norge.

Efter det Herr Talmannen i Kammarens minne återkallat det yrkande, som under gårdagens öfverläggning rörande denna fråga af Herr Grefve Posse framställdes, och som afsåg att åt Herr Talmannen och

Kammarens öfrige Deputerade måtte uppdragas att, derest förfall för någon af dem uppstode, sjelfve välja suppleant för den förhindrade, lemna des ordet till

Herr Gumælius, som yttrade: I den del af motionen der det föreslås, att Herr vice Talmannen skulle inträda i fall Herr Talmannen finge förhinder, vill jag gerna instämma. Deremot anser jag det icke vara nödigt att välja suppleanter för öfrige deputerade, enär ingen fara sker om en eller annan af desse deputerade skulle blifva förhindrad att resa upp till kröningen i Thronhjelm.

Mot Grefve Posses förslag ber jag bestämdt få opponera mig, emedan det synes mig vara aldeles opraktiskt och olämpligt. Visserligen äro flere af deputerade från denna Kammare Norrländingar, men afstånden dem emellan äro dock ganska stora; och då åtminstone icke alla bo invid telegrafstation, är svårt förstå, hur det skulle gå om någon af de ordinarie deputerade på sistone finge ett plötsligt förhinder. Svårt blefve att derom behörigen meddela sig med hvarandra, och man skulle äfven hafva svårt att i behörig tid anställa nytt val, kungöra valet för den valde o. s. v. På grund af dessa praktiska svårigheter anser jag det vara aldeles gifvet, att denna Kammare icke kan godkänna det förslaget.

Då jag äfven för öfrigt anser det vara aldeles onödigt att suppleanter utses, så vill jag hemställa om bifall endast till den del af Herr Åstrands förslag, enligt hvilken Herr vice Talmannen skall inträda i Herr Talmannens ställe, om Herr Talmannen sjelf får förhinder.

Herr Sven Nilsson i Österslöf: I siste talarens sista yrkande, att Herr vice Talmannen skall inträda i Herr Talmannens ställe, om Herr Talmannen sjelf får förhinder, instämmer äfven jag. I öfrigt har samme talare påvisat den praktiska svårigheten, att icke säga omöjligheten, för deputerade att, såsom Första Kammaren beslutat för sina deputerade, sjelfve utse suppleanter i sitt ställe. Man kan icke gerna tänka sig att de skulle sammanträda och öfverenskomma om ett suppleantval, och för öfrigt vet jag icke om det öfverensstämmer med hvad grundlagen stadgar, att vi här skulle kunna utse en valkorporation att i stället för Kammararen sjelf utse desse suppleanter. Motionären har icke heller föreslagit det. För min del tror jag således icke att vi kunna behandla frågan anorlunda än att, om vi anse suppleanter behöfliga, Kammararen direkt väljer sådana. Återstår då att se om suppleanter äro nödiga. För min del tror jag det skulle bra litet göra, vare sig för eller mot, om helsningsdeputationen komme att utgöras af en person mer eller mindre, och jag föreställer mig, att de Kammarens ledamöter, som af sparsamhetsskäl här ifrat mot hela deputationen, gerna skulle se att icke flere personer för densamma blefve tillsatta.

Således yrkar jag afslag å den del af Herr Åstrands motion, hvori val af suppleanter föreslås.

Herr Carl Anders Larsson: Så vidt jag rätt uppfattade Herr vice Talmannens yttrande vid förra sammanträdet, förklarade han sig icke under några vilkor eller på något sätt vilja deltaga i den ifrågavarande

deputationen; och då jag för öfrigt anser denna deputation hvarken nödig eller nyttig, hemställer jag om afslag å hela det här föreliggande förslaget.

Härmed var öfverläggningen slutad. Herr Talmannen gaf propositioner såväl på bifall till Herr Åstrands förslag, som ock på de olika meningar, hvilka under förslagets diskuterande förekommit; och blef den proposition, som afgafs, enligt Herr C. A. Larssons yrkande, på afslag å merberörda förslag, af Kammarens fleste ledamöter med ja besvarad; hvar dan frågan om val af suppleanter för ofvanbemälde deputerade sålunda förfallit.

§ 6.

Föredrogos och bifollos Särskilda Utskottets memorial:

N:o 4, i anledning af återförvisning af 4:de punkten i Utskottets memorial N:o 3; och

N:o 5, angående aflöning åt Utskottets tjänstemän och vaktbetjente.

§ 7.

Föredrogs Första Kammarens protokollsutdrag N:o 231, med delgivande af nämnde Kammares bifall till dess Tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 10, angående väckt fråga om rättighet för församlingarne i Lunds stift och Halland att, under vissa vilkor, förfoga öfver den till klockare nu utgående helgönskyld.

Efter det uppläsning skett af det Tillfälliga Utskottets i berörda utlåtande gjorda hemställan, anförde

Herr Ola Andersson i Nordanå: Denna fråga rörer, såsom Herrarne veta, endast en viss del af landet. Den har ock, efter hvad känt är, under många år utgjort föremål för Riksdagens pröfning; och ehuru den visserligen må kunna anses vara af en jemförelsevis föga betydande beskaffenhet, synes det mig ändock, att, *om* den skall lösas, den bör lösas på det *rätta* sättet. Det beslut i saken, som Första Kammarerna fattat och hvilket Andra Kammarerna blifvit anmodad att biträda, är emellertid, enligt min öfvertygelse, sådant, att frågan derigenom *icke* vinner någon tillfredsställande lösning, hvarföre jag yrkar afslag å inbjudningen.

Herr *O. B. Olsson* instämde med Herr Ola Andersson.

Herr Sven Nilsson i Österslöf: Äfven jag vill helt kort yrka afslag. Jag anser mig ej påkallad att framlägga någon vidare redogörelse för detta mitt yrkande och dess befoegenhet, så länge ingen här uppträder för att försvara Första Kammarens i ämnet fattade beslut. Jag vill blott tillägga, att lika med den förste talaren är äfven jag af den mening, att

en så beskaffad lösning af frågan, som detta beslut angifver, endast skulle ännu mera intrassla förut intrasslade förhållanden.

Herr Sjöberg: Äfven jag anser mig i frågans närvarande skick böra instämman med de föregående talarne och yrka afslag å Första Kammarens i ämnet fattade beslut.

Öfverläggningen förklarades slutad. Herr Talmannen framställde propositioner så väl på bifall till Utskottets förslag som på afslag derå; och blef den sednare propositionen med allmänt ja besvarad; i följd hvaraf Andra Kammaren afslagit det af Medkammaren i förevarande fråga fattade beslut.

§ 8.

Herr Talmannen tillkännagaf, att 194 stycken till minne af kröningen slagna penningar blifvit från Riksmarskalks-Embetet till Herr Talmannen öfverlemnade, för att bland Kammarens ledamöter utdelas; kommande utdelningen af dessa kröningspenningar att verkställas från Kammararens kansli.

§ 9.

Herr Sjöberg begärde nu ordet och anförde: Den 6:te innevarande Maj beslöt, af förekommen anledning, Andra Kammaren att åt dess Ekonomi- och Kanslideputerade uppdraga att i samråd med Professor Troili upprätta förslag till placering af Erkebiskop Sundbergs porträtt, helst i Kammarens sessionssal. I följd af detta uppdrag hafva Herrar Walldén, Lundström, Öhlin, Helander och jag efter kallelse i dag här sammanträtt med Professor Troili. Herr Troili har dervid förklarat, att han, som egde tillräcklig kännedom om samtliga de lokaler, hvilka vore anvisade åt Andra Kammaren, ansåg icke någon plats inom dessa vara i egentlig mening förmånlig för det i fråga varande porträttets placering, men att midtelpartiet af väggen här midt emot eller ungefärligen det ställe, der Kammarens ur sitter, vore fullt lika fördelaktig, som någon annan plats, hvilken i öfrigt kunde ifrågakomma för ändamålet. Han anmärkte tillika, att i rum, hvilka, såsom förhållandet är med de nu omnämnda, icke blifvit särskildt dertill afsedda, ljusförhållandet är sådant, att ett porträtt eller en tafla aldrig kan med verklig fördel taga sig ut.

Vid sådant sakens skick hafva Deputerade trott sig böra föreslå, att förre Talmannens porträtt må upphängas å angifna stället på södra långväggen af Kammarens samlingsal.

Kammaren godkände det förslag, hvarom Komiterade förenat sig, och som nu blifvit för Kammaren framlagdt; kommande alltså Herr Erkebiskopen Sundbergs porträtt att uppsättas i Kammarens sessionssal å den plats, som af Herr Sjöberg nu angifvits.

§ 10.

Föredrogos och godkändes nedannämnda förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser, nemligen:

af *Bevillnings-Utskottet*:

N:o 65, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om antagande af förslag till förordning om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket; samt

af *Riksdagens Kansli*:

N:o 66, om ändring i Kongl. Förordningen och reglementet angående folkskolelärares pensionsinrättning den 30 November 1866.

§ 11.

Föredrogos och godkändes Riksdagens Kanslis förslag till §§ i Riksdagsbeslutet:

N:o 9, angående décharge för Fullmäktige i Riksbanken;

N:o 10, angående décharge för Fullmäktige i Riksgälds-kontoret;

N:o 11, angående kreditivsummorna; och

N:o 12, angående val af Fullmäktige i Banken och Riksgälds-kontoret.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde.

§ 13.

Herr Ehrenborg erhöi ordet och yttrade: Med anledning af erhållen underrättelse om min åldriga moders i går timade frånfålle behöfver jag vara fri från skyldigheten att närvara vid Kammarens återstående sammanträden och jag anhåller derföre om ledighet från riksdagsgörömlen.

Herr Ehrenborgs sålunda framförda anhållan blef af Kammaren bifallen.

Kammarens ledamöter åtskiljdes nu kl. 2 e. m.; men sammanträdde åter

Kl. 8 e. m.

§ 14.

Justerades protokollet för den 15 innevarande månad.

§ 15.

Anmälades och bordlades följande inkomna ärenden, nemligen :

Stats-Utskottets memorial N:o 109, angående den under innevarande riksdag verkställda statsreglering samt anskaffande af medel till fyllande af Stats- och Riksgälds-verkens behof;

Samma Utskotts utlåtande N:o 110, i anledning af väckt motion om användande af en del utaf Riksgälds-kontorets öfverskottsmedel till minskande af statens gäld m. m.; och

Samma Utskotts memorial N:o 111, med förslag till en paragraf i Riksgälds-kontorets reglemente.

§ 16.

Herr Törneblad h begärde ordet och yttrade: Då ännu åtskilliga ärenden hvila oafgjorda på Riksdagens bord, torde det numera få anses gifvet, att Riksdagen icke, såsom jag för några dagar sedan trodde mig kunna antaga, hinner afslutas om Lördag. Vid sådant förhållande och då jag anser min pligt som riksdagsman fordra, att jag icke, utan dess viktigare förfall, i förtid lemnar Riksdagen samt min af Kammaren redan bifallna begäran om ledighet från riksdagsgöromålen endast afsåg befrielse från deltagande i afslutningsceremonierna, vill jag härigenom tillkännagifva, att jag icke kommer att begagna mig af berörda, mig beviljade ledighet.

§ 17.

Föredrogos och godkändes nedannämnda förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser, afgifna

af *Stats-Utskottet* :

N:o 49, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens *Femte* Hufvudtitel;

N:o 51, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens *Sjunde* Hufvudtitel;

N:o 55, i fråga om anslag för värmelednings inrättande uti det nya Posthuset i Stockholm;

N:o 56, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition rörande förvaltningen af Statens till bergshandteringens understöd anslagna skogar;

N:o 57, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition rörande förvaltning af skogar, tillhörande militie-boställen, som för löningsfondernas räkning utarrenderas;

N:o 70, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om anslag för ordnande af Konung Carl XV:s till Staten testamenterade konstsamlingar m. m., samt till inköp af Hans efterlemnade boksamling;

N:o 71, angående omsättning i penningar af den andel utaf kyrkotionden, som af församlingarne utgöres dels till kyrkorna och dels till akademier eller andra stiftelser;

N:o 72, i fråga om afstående till förmån för Utvängstorps socken i Skaraborgs län af Kronans rätt till ett dana-arf; och

N:o 76, angående utvidgning af hospitalsvården i riket; samt
af *Särskilda Utskottet*:

N:o 77, med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående inrättande af elementarskolor för qvinlig ungdom.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{1}{4}$ 9 e. m.

In fidem
H. Husberg.